

ZARZĄDZENIE Nr 833/2018
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
z dnia 03.04.2018 r.

w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie nazwy ulicy i skweru.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz.1875, 2232 z 2018 r. poz.130) zarządza się, co następuje:

§ 1. Postanawia się przyjąć i przekazać pod obrady Rady Miasta Krakowa projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie nazwy ulicy i skweru.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA

z dnia

w sprawie nazwy ulicy i skweru

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, 2232 z 2018 r. poz. 130) uchwała się co następuje:

§ 1. Nadaje się następujące nazwy:

1) ul. Pała Telekiego dla bezimiennej przecznicy od ulicy Jerzego Turowicza położonej w Dzielnicy XI Podgórze Duchackie /działki nr: 160/8, 159/2, 158/2, 155/13, 155/11, 156/2 obręb 48 jednostka ewidencyjna Podgórze/,

2) Skwer Jerzego Turaszwiliego obszarowi położonemu w Dzielnicy I Śródmieście u zbiegu ulic Tarłowskiej i Zwierzynieckiej /część działki numer 85 obręb 146 jednostka ewidencyjna Śródmieście/.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Uzasadnienie

1. Z wnioskiem o nazwanie jednej z ulic w Krakowie imieniem Pała Telekiego wystąpił Pan Jerzy Pinkalski. Wniosek uzyskał akceptację Zespołu ds. Nazewnictwa Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Rady Miasta Krakowa decydującego wstępnie w tego typu sprawach z upoważnienia Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Rady Miasta Krakowa.

2. Z wnioskiem o nazwanie jednej z ulic Krakowa imieniem Jerzego Turaszwiliego wystąpił Społeczny Komitet Upamiętnienia w Krakowie Jerzego Turaszwiliego w związku z setną rocznicą odzyskania niepodległości przez Polskę i Gruzję.

Nazwy ulic (skwerów) w Krakowie powinny upamiętniać osoby związane z miastem, które wniosły wkład do jego budowy i rozwoju.

Dzieje oficerów kontraktowych przedwojennej Armii Polskiej w tym Jerzego Turaszwiliego są szerzej nieznaną wspólną kartą historii polskiego i gruzińskiego narodu.

Wniosek uzyskał akceptację Zespołu ds. Nazewnictwa Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Rady Miasta Krakowa decydującego wstępnie w tego typu sprawach z upoważnienia Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Rady Miasta Krakowa.

Wniosek o upamiętnienie postaci Jerzego Turaszwiliego został poparty przez prof. Jacka Majchrowskiego Prezydent Miasta Krakowa.

Wniosek uzyskał pozytywną opinię Instytutu Pamięci Narodowej.

Uchwała nie spowoduje wzrostu bezpośrednich kosztów związanych z oznakowaniem ulic dla Urzędu Miasta Krakowa. Realizacja uchwały nie wymaga zwiększenia zatrudnienia, a także nie będzie powodować w przyszłości dodatkowych kosztów niż ponoszone przed jej wprowadzeniem.

Biografie proponowanych patronów

1. **Pál Teleki hrabia Szék** (ur. 1 listopada 1879 w Budapeszcie, zm. 3 kwietnia 1941 tamże) – węgierski polityk, minister wychowania i dwukrotny premier Węgier w latach 1920-1921 oraz 1939–1941, hrabia. Z wykształcenia geograf, członek Węgierskiej Akademii Nauk i założyciel węgierskiego skautingu. Na uwagę zasługuje jego postępowanie wobec Polski i Polaków. W początkach lipca 1920 rząd Węgier premiera Pála Telekiego podjął decyzję o udzieleniu militarnej pomocy Polsce, przekazując nieodpłatnie i dostarczając w krytycznym momencie wojny polsko-bolszewickiej na własny koszt drogą przez Rumunię zaopatrzenie wojskowe: 48 mln naboju karabinowych do Mausera, 13 mln naboju do Mannlichera, amunicję artyleryjską, 30 tysięcy karabinów Mauser i kilka milionów części zapasowych, 440 kuchni polowych, 80 pieców polowych. 12 sierpnia 1920 r. do Skierniewic dotarł transport m.in. 22 mln naboju do Mausera z fabryki Manfréda Weissa w Czepel. Tuż przed atakiem w 1939 roku na zapytanie strony niemieckiej o możliwość dokonania inwazji z terytorium Węgier, kierowany wielowiekową tradycją dobrych stosunków z Polską, Teleki odparł: *Prędzej wysadzę nasze linie kolejowe, niż wezmę udział w inwazji na Polskę. Ze strony Węgier jest sprawa*

honoru narodowego nie brać udziału w jakiegokolwiek akcji zbrojnej przeciw Polsce. W depeszy wysłanej do Adolfa Hitlera z 24 lipca 1939 roku Teleki argumentował, że Węgry nie mogą przedsięwziąć żadnej akcji militarnej przeciw Polsce ze względów moralnych. List ten wywołał wściekłość kanclerza Trzeciej Rzeszy. Po polskiej klęsce wrześniowej węgierski rząd podjął decyzję o otwarciu granic dla polskich uchodźców oraz zapewnił im wszelką możliwą pomoc – na Węgrzech działały polskie szkoły i organizacje społeczne, aż do momentu wkroczenia na Węgry Niemców w 1944 roku. Polskie oddziały, m.in. zmotoryzowana 10 Brygada Kawalerii płk. Maczka, uzyskały możliwość ewakuacji żołnierzy do Francji.

2. **Jerzy Turaszwili** (ur. 1901 – zm. 25 maja 1977 r w Krakowie.) był gruzińskim oficerem kontraktowym Wojska Polskiego, który nie wahał się stanąć w obronie nowej ojczyzny. Po ukończeniu Oficerskiej Szkoły Artylerii w 1924 r. został przydzielony do 6 pułku Artylerii Polowej w Krakowie, służył do 1939 r. W kampanii wrześniowej 1939 r. jako dowódca 8 baterii 25 Pułku Artylerii Lekkiej wziął udział w bitwach pod Kutnem, Łęczycą i nad Bzurą, za co został odznaczony Krzyżem Virtuti Militari. Od lipca 1944 r. zaangażował się z kolei w działania 106 Dywizji Piechoty Armii Krajowej.

Jerzy Turaszwili pozostał po II wojnie światowej w Krakowie. Pracował w przedsiębiorstwie „Energoprzem”, amatorsko śpiewał w męskim chórze „Hejnał” w czasie jego największych sukcesów. Był też jednym z członków założycieli Krakowskiego Klubu Jazdy Konnej. W wolnym czasie społecznie, bez wynagrodzenia, trenował kolejne pokolenia osób chcących się uczyć jazdy konnej. Od 1955 r. był sędzią Polskiego Związku Jeździeckiego. Zmarł w 1977 r.